

Europese Unie
Regionaal beleid

nl info regio panorama

11

September 2003

Interview

Jeremy Smith,
secretaris-generaal
van de

Raad van Europese
Gemeenten en
Regio's

Ter verduidelijking

De regionale
programma's voor
innovatieve acties

Ontdekking van een kandidaat- lidstaat

Malta

Ontdekking van een regio

Zuid-Zweden

Innovatieve regio's

De Raad van Europese Gemeenten en Regio's (REGR) heeft afgelopen mei zijn algemene vergadering gehouden in

Poznan, Polen. In hoeverre zijn hierdoor de banden tussen de lokale en regionale overheden van de huidige en toekomstige lidstaten van de Europese Unie verder aangehaald?

Het was de eerste algemene vergadering van de REGR in een Midden-Europees land. De stad Poznan heeft de bijeenkomst zeer vakkundig georganiseerd. De waarde van zo'n bijeenkomst in een kandidaat-lidstaat, waar meer dan 700 vertegenwoordigers van steden en regio's uit heel Europa gegevens, ervaringen en zorgen uitwisselen, is niet in cijfers uit te drukken.

Overigens telde de REGR zelfs al voordat de uitbreiding een feit was, landen als Polen, de Tsjechische Republiek, IJsland, Zwitserland en de Oekraïne onder zijn leden. In Poznan hebben we weer twee nieuwe leden mogen verwelkomen: Macedonië en Servië. En we denken al aan de

volgende golf uit de toekomstige kandidaat-lidstaten.

Tijdens uw algemene vergadering hebben vertegenwoordigers van de doelstelling 1-regio's hun bezorgdheid geuit over de gevolgen van de uitbreiding. Als gevolg van zuiver technische omstandigheden wordt een aantal van deze regio's uitgesloten van communautaire steun terwijl ze de facto nog steeds minder begunstigd zijn. Welke boodschap wil de REGR op dit punt aan de Europese Commissie overbrengen voor wat betreft de toekomst van het cohesiebeleid?

De REGR en de Commissie bevinden zich op heel veel punten op dezelfde golfen. Onze wens is dat de regel van 75 % van het Europese BBP wordt gehandhaafd voor de regio's van doelstelling 1, en dat de regio's die om zuiver statistische redenen uitgesloten worden van steun uit hoofde van doelstelling 1, een beroep kunnen doen op een tijdelijk programma. We denken ook dat een nieuwe doelstelling 2 toegankelijk zou moeten zijn voor alle regio's en dat de verdeling van de begrotingsmiddelen van de structuurfondsen in de toekomst als volgt zou moeten plaatsvinden: tweederde voor doelstelling 1 en eenderde voor de

nieuwe doelstelling 2. In deze laatste kan men onder meer interregionale samenwerking, regio's die deïndustrialiseren en bijvoorbeeld ook de dunbevolkte regio's opnemen.

Het is niet alleen een financiële kwestie. Het gaat er vooral om dat de geest van het cohesiebeleid niet wordt aangetast. Daarmee bedoel ik het concept van Europese solidariteit en het grondbeginsel dat zegt dat de Unie zich niet kan ontwikkelen als er te grote verschillen tussen de regio's blijven bestaan.

Op financieel gebied zijn de toetredingsonderhandelingen fel geweest. Maar zal de komst van de steden en regio's uit de nieuwe lidstaten niet voor alle betrokken landen een schat aan nieuwe ideeën en ervaringen opleveren?

We moeten de werkelijkheid onder ogen zien. De uitbreiding met tien nieuwe lidstaten biedt zowel geweldige kansen, alsook uitdagingen. Het merendeel van de toekomstige leden van de EU heeft een centralistisch systeem gekend dat zijn sporen heeft nagelaten. Het is onze taak om de regionale en lokale overheden daar te helpen door hen te laten profiteren van de ervaringen van hun tegenhangers in de Unie. Het

Inhoud

Verantwoordelijke uitgever: Thierry Daman, EG, DG Regionaal beleid.

Deze publicatie is beschikbaar in de 11 talen van de Europese Unie op de internetsite http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm en wordt gedrukt in 5 talen (FR, EN, DE, ES, IT) op kringlooppapier.

Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Credits foto's (pagina's): Mike St Maur Sheil (1, 4, 12), CCRE (2), AEIDL (8), Government of Malta (9), SydSam (10, 11), Lisa Clement (13), Parco Nazionale dello Stelvio/Stilfserjoch (14, 15). Cover: Stedelijk proefproject, gefinancierd door het EFRO-restauratie van een molen in Skerries (Ierland).

4

De regionale programma's voor innovatieve acties: kwaliteitslaboratoria

7

Formez, een instrument ten dienste van de Italiaanse regionale en lokale overheid

vraagstuk van de structuurfondsen vormt op zich een probleem. Aan de andere kant hebben de regionale en lokale overheden in de toekomstige lidstaten de EU ook heel wat te bieden, al was het maar hun jeugd en vitaliteit. De stad Praag heeft bijvoorbeeld een ultramodern openbaar vervoersysteem waar veel steden in de EU een voorbeeld aan zouden kunnen nemen. In elk geval ben ik ervan overtuigd dat de contacten en de uitwisseling van ervaringen tussen steden en regio's uit 25 landen altijd vruchtbaarder zullen zijn dan die waarbij slechts 15 landen betrokken zijn. Uiteindelijk zien alle steden en regio's zich voor dezelfde problemen in meer of mindere mate gesteld. Dit zijn werkgelegenheid, milieu, vervoer en onderwijs. Zet vertegenwoordigers van steden en regio's uit vijftientwintig landen bij elkaar en je hebt meer kans dat men voor deze problemen een oplossing vindt.

De REGR heeft zich herhaaldelijk uitgesproken voor een versterking van de stedelijke dimensie in de structuurfondsen. Kunt u nader ingaan op uw standpunt?

Een aanzienlijk deel van de structuurfondsen wordt uitgegeven in de steden, maar dat gebeurt zonder samenhang of integratie. Bovendien leeft 80 % van de Europese bevolking in de stad. De stedelijke dimensie krijgt dus niet de plaats die zij verdient in de structuurfondsen. Deze stedelijke dimensie heeft twee kanten: enerzijds de grote steden, waarvan sommige een regio op zich vormen, en anderzijds de kleine steden die een cruciale rol spelen in de geïntegreerde ontwikkeling van stad en platteland. Uiteindelijk hebben veel aspecten van het regionaal beleid raakvlakken met het stedelijk beleid, denk maar aan vervoer, werkgelegenheid en migratie.

En dat zijn feiten waar we niet omheen kunnen. Het lijkt me dan ook logisch dat de structuurfondsen zich uitdrukkelijker openstellen voor de stedelijke dimensie. In Poznan heeft een van de deelnemers aan de sessie over het cohesiebeleid trouwens gezegd: „Het Comité van de Regio's van de EU vertegenwoordigt, zoals de naam ook aangeeft, de regio's en de steden van de Unie. Daaruit zou je kunnen afleiden dat het regionaal beleid een regionale en een stedelijke dimensie moet hebben.”

In de verklaring die in Poznan is aangenomen vraagt de REGR om meer erkenning van de Europese Unie voor de rol van de regionale en lokale overheden. Wat stelt u concreet voor?

Voor alles willen we een betere omschrijving van het subsidiariteitsbeginsel waarin uitdrukkelijk de lokale en regionale overheden worden genoemd. Onze wens is dat de beginselen van het lokaal en regionaal zelfbestuur worden opgenomen in de nieuwe grondwet zoals ze zijn geformuleerd in het Europees Handvest inzake lokaal zelfbestuur. Tevens wensen wij dat de lokale en regionale overheden systematisch worden betrokken bij de uitwerking en de uitvoering van besluiten die hen aangaan. Wij eisen ook een versterking van de bevoegdheden van het Comité van de Regio's.

Kortom, het is aan de REGR om ervoor te zorgen dat het Europa van de Vijftientwintig echt dicht bij zijn burgers staat. Dit kan alleen worden bereikt door een versterking van de lokale en regionale dimensie binnen de EU.

Het goede nieuws is dat het merendeel van deze punten sinds onze oproep in Poznan is opgenomen in het nieuwe ontwerp van de grondwet.

Een federatie van 100 000 lokale en regionale instanties

De Raad van Europese Gemeenten en Regio's (REGR) is in 1951 ontstaan op initiatief van een vijftigtal burgemeesters. De Tweede Wereldoorlog is dan nog niet zo heel lang voorbij en de Europese Gemeenschap krijgt langzamerhand vorm. De REGR speelt de rol van pionier.

Nu, zo'n vijftig jaar later, telt de REGR meer dan 100 000 lokale en regionale instanties die in federaal verband samenwerken via 44 aangesloten nationale verenigingen in 31 Europese landen. Het is een federatie die zich constant blijft uitbreiden.

De REGR heeft een dubbele overtuiging:

- de lokale democratie vormt de basis van al het openbare leven;
- regionale en lokale overheden spelen een essentiële rol bij de verwezenlijking van de Europese Unie.

Op dit punt heeft de REGR zich ervoor ingezet dat er in de Conventie over de toekomst van Europa en de volgende intergouvernementele conferentie meer rekening wordt gehouden met deze rol van de lokale en regionale instanties. Overigens is de voorzitter van de REGR, Valéry Giscard d'Estaing, juist degene die voorzitter is geworden van de Conventie.

De REGR spant zich in om communautaire besluiten te beïnvloeden, maar doet ook zijn best om de uitwisseling van ervaringen en de verspreiding van ideeën en beste praktijken onder zijn leden op Europees niveau te vergemakkelijken. In deze geest is de REGR ook de bezielende kracht achter 26 000 samenwerkingsverbanden tussen territoriale overheden in Europa.

Contactadres:

CCRE/REGR
Aarlenstraat 22-24
B-1050 Brussel
Tel. (32-2) 511 74 77

Fax (32-2) 511 09 49
E-mail: ccmr@ccre.org
Internet: <http://www.ccre.org>

8

Malta: een brug in de Middellandse Zee — Vragen aan de heer Edward Fenech Adami, premier van de Republiek Malta

10

Zuid-Zweden: een regio met een spilfunctie aan de Oostzee

12

Meer dan Verordening (EG) nr. 1159/2000: betere voorlichting over de structuurfondsen

14

Nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch (Italië): structuurfondsen voor een nationaal park

De regionale programma's voor innovatieve acties Kwaliteitslaboratoria

Alhoewel het EFRO de verschillen tussen de regio's in de Europese Unie heeft verkleind, is er een kloof ontstaan op het gebied van de geavanceerde technologie en de toegang tot de informatiemaatschappij. Dit zijn twee kernelementen voor de duurzame ontwikkeling van de minder begunstigde regio's. Dankzij de „regionale programma's voor innovatieve acties” kunnen deze regio's op gevoelige onderwerpen experimenteren met vernieuwende oplossingen die een katalyserende werking hebben.

De Europese Commissie stelt de regio's die door het EFRO worden ondersteund (doelstelling 1 en doelstelling 2) een bedrag van 400 miljoen euro ter beschikking voor de financiering van de „regionale programma's voor innovatieve acties”. Dit betreft de periode 2000-2006.

Deze programma's vertegenwoordigen 0,4 % van het totale bedrag van het EFRO. Een druppel op een gloeiende plaat? Nee, want de doelstelling van dit instrument is duidelijk omschreven. Het voornaamste doel van de innovatieve acties is het teweegbrengen van een katalyserend effect, het bieden van een doorslaggevende meerwaarde, uitgaande van voor de regio's zeer gevoelige onderwerpen. De inzet is het verhogen en verbeteren van de kwaliteit van de steunmaatregelen van de structuurfondsen.

Het ontstaan van een kloof

Waarom deze programma's? Het verslag van 2001 van de Commissie over de economische en sociale cohesie in de Europese Unie benadrukt toch een positieve ontwikkeling? Dankzij het EFRO worden de verschillen tussen de regio's op het gebied van de infrastructuur, en meer in het algemeen van het BBP, kleiner. Hier is echter wel een maar aan verbonden. Er ontstaat een technologische kloof tussen de hierboven genoemde regio's. Een verontrustende conclusie, want het zijn juist de inspanningen op het gebied van innovatie en onderzoek en ontwikkeling (O&O) die de voorwaarden scheppen voor het duurzame economische succes van een regio.

Verskillende indicatoren staven deze conclusie. Zo vertegenwoordigen de banen in de geavanceerde technologie bijna 15 % van het totaal aantal banen in de 25 meest vergevorderde regio's, tegen amper 4 % in de minder ontwikkelde regio's. Op het gebied van O&O geeft 15 % van de regio's evenveel uit als alle andere regio's bij elkaar. Ten aanzien van de penetratiegraad van het internet, die in heel Europa toeneemt, nemen de verschillen al naargelang de regio ook toe (de percentages zijn soms gelijk, soms het driedubbele). Vooral tussen de stedelijke gebieden en sommige plattelandsgebieden tekent zich een „digitale breuk” af voor wat betreft snelle breedbandtoegang tot het internet.

Target: software

Om deze zwakke punten te herstellen en een werkelijke economische en sociale cohesie te bereiken moet de bemoeienis van de overheid worden vergroot. Hierbij moet een grotere rol voor de regio's zijn weggelegd. Met dit doel

voor ogen richten de innovatieve acties zich vooral op de „software”, de immateriële kant (netwerkvorming, partnerships enz.) en niet op de „hardware” (infrastructuur). Deze acties moeten nieuwe oplossingen aandragen op gebieden die van doorslaggevende betekenis zijn voor de ontwikkeling van de minder begunstigde regio's.

Het gaat om drie prioritaire gebieden:

- bevorderen van een regionale economie die is gebaseerd op kennis en technologische innovatie;
- stimuleren van de informatiemaatschappij ten dienste van regionale ontwikkeling;
- versterken van de regionale identiteit en duurzame ontwikkeling.

Dankzij een regionaal programma voor innovatieve acties heeft Radnor Hills Water, producent van mineraalwater in Wales, zijn installaties kunnen moderniseren.

Voor de eerste twee jaar (2001 en 2002) zijn 126 regionale programma's voor innovatieve acties (op een totaal van 156 potentiële doelgebieden) goedgekeurd door de Europese Commissie. Het budget bedraagt 310 miljoen euro. Bovenop dit bedrag komen nog de eigen bijdragen van de overheid en de particuliere sector in de regio.

Twee factoren zijn bepalend voor dit succes. De eerste houdt verband met de vereenvoudiging van de aanvraag- en selectieprocedure. Ieder jaar dienen de geïnteresseerde regio's uiterlijk op 31 mei hun kandidatuur in bij de Commissie. Een programma voor innovatieve acties beslaat ten hoogste twee jaar en kan een bedrag van maximaal 3 miljoen euro toegewezen krijgen. De tweede belangrijke troef is decentralisatie. De regio's zijn volledig verantwoordelijk voor het beheer van en de financiële controle op het programma.

Overdracht van innovatieve ideeën

Innovatieve acties zijn afhankelijk van kwaliteitsbeheer op alle niveaus. Vanuit die gedachte worden de regio's uitgenodigd om uitgebreide partnerschappen op te zetten, waarin zowel de particuliere sector als het MKB en burgerorganisaties worden betrokken.

Een ander belangrijk grondbeginsel is de overdracht van ervaringen met proefprojecten. Deze uitwisseling van goede praktijken wordt op de eerste plaats binnen de regio zelf aangemoedigd. De hele regio heeft immers voordeel bij de innovatieve acties. Zo wordt tegelijk de overdracht van knowhow naar het hele grondgebied van de regio bevorderd.

Maar de Commissie wilde verdergaan om de uitwisseling van ideeën te bevorderen door regio's naar partners te laten zoeken in andere regio's. Vandaar dat ze besloten heeft om, in combinatie met de programma's voor innovatieve acties, thematische netwerken te cofinancieren die de uitwisseling van ervaringen verbeteren. Tot nu toe zijn drie netwerken ontstaan.

Het eerste, IANIS genaamd, wordt aangestuurd door de regio Saksen en verenigt 28 regio's rond het thema informatiemaatschappij. Het tweede netwerk wordt gecoördineerd door Wales en telt 12 regio's die de aanpak van de problematiek van de duurzame ontwikkeling als prioriteit hebben gesteld. Het derde netwerk tot slot, ERIK genaamd, wordt geleid door Emilia-Romagna en Toscane en werkt aan het thema technologische innovatie. Het telt 13 regio's.

De innovatieve acties doen dienst als echte regionale laboratoria waar wordt geëxperimenteerd met nieuwe oplossingen. Deze oplossingen komen steeds beter van pas,

Van erfgoed tot satelliet

Voor hun programmavoorstellen kunnen de regio's één, twee of drie prioritaire thema's kiezen. In 2001 en 2002 koos een kwart van de regio's voor het thema duurzame ontwikkeling. Daarentegen koos driekwart van de regio's voor technologische innovatie en de informatiemaatschappij.

Medio 2003 was het nog te vroeg om de volledige balans op te maken van de uitgevoerde projecten op dit terrein. Er waren echter wel al enkele tendensen zichtbaar en daaruit bleken de rijkdom en diversiteit van de programma's.

Op het niveau van duurzame ontwikkeling werden door de regio's vier assen naar voren gebracht. Dit zijn duurzaam toerisme, de opwaardering van het culturele erfgoed en het natuurschoon, nieuwe infrastructuur en methoden van vervoer en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen.

Wat de technologische innovatie betreft zijn de acties voornamelijk gericht op de versterking van industriële clusters en ondernemingsnetwerken, de samenwerking tussen MKB, universiteiten en onderzoekscentra, het ter beschikking stellen van geavanceerde adviezen en technologische audits binnen het bedrijf.

Voor wat de toegang tot de informatiemaatschappij betreft worden in verschillende belangrijke sectoren innovatieve acties uitgevoerd. Dit zijn het on line aanbieden van administratieve diensten en elektronica ten dienste van ondernemingen, maar ook experimenten met snelle satelliettoegang tot internet voor berggebieden of ingesloten plattelandsgebieden.

voornamelijk in het licht van de komende herziening van het economisch en sociaal cohesiebeleid voor de periode 2007-2013.

Voor meer informatie kunt u kijken op:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/innovation/index_en.htm

Om contact op te nemen met de thematische netwerken:

informatiemaatschappij: matthias.mueller@bxl.sk.sachsen.de

duurzame ontwikkeling: john.clarke@wales.gsi.gov.uk

technologische innovatie: s.sorbi@regione.toscana.it

en/of sbertini@regione.emilia-romagna.it

Prijs voor innovatieve actie

Met het oog op de verspreiding van beste praktijken stimuleert de Europese Commissie de regio's die belast zijn met een programma voor innovatieve acties om deel te nemen aan een regionale innovatiewedstrijd. Daartoe worden deze regio's uitgenodigd om vóór 31 oktober 2003 bij de Commissie een project in te dienen dat zij bijzonder innoverend vinden. Deze projecten worden beoordeeld door een jury onder voorzitterschap van António Guterres, oud-premier van Portugal. In april 2004 zullen tijdens een plenaire zitting van het Comité van de Regio's drie prijzen, één per thema, worden toegekend.

Prijs voor innovatieve actie: de voltallige jury rond António Guterres (vijfde van links).

Ter ondersteuning

Een instrument ten dienste van de Italiaanse regionale en lokale overheid Met Formez wordt Europa aanstekelijk

Het Italiaanse agentschap Formez stelt innovatieve diensten op het gebied van voorlichting over Europa ter beschikking van de lokale en regionale overheden. Het moedigt ook de samenwerking tussen regio's aan.

„Eén voor allen, allen voor één”. Zou het devies van de musketiers kunnen worden aangepast voor de ambtenaren van de territoriale – lokale en regionale – overheden die in Italië belast zijn met de structuurfondsen? In welke regio's ze ook actief zijn, ze willen immers allemaal eenvoudig toegang hebben tot dezelfde recente informatie over Europa, het Europese beleid en de Europese programma's. Veel van hen zitten met vragen waarop collega's zonder twijfel het antwoord weten. Als er sprake is van een gedeelde behoefte, waarom dan niet de voorlichtingsinstrumenten delen, zodat iedereen er voordeel van heeft? Dit is in het kort de gedachte die heeft geleid tot de oprichting van Formez.

Formez is een privaat Italiaans agentschap met partners en geldschieters uit de publieke sector, waaronder het departement van de openbare dienst (dat valt onder de eerste minister), de regionale regeringen, de Nationale Vereniging van Italiaanse Gemeenten (ANCI), de Unie van Italiaanse Provincies (UPI), de Nationale Unie van Berggemeenschappen (UNCCEM) enz.

Formez is oorspronkelijk opgezet om opleidingen en consultancydiensten aan te bieden aan ambtenaren in het zuiden van Italië. Dit met het doel hen te helpen bij het inlopen van de achterstand op het noorden. Het agentschap heeft zijn werkgebied later uitgebreid naar al het overheidspersoneel in Italië. Langzamerhand is ook de maatschappelijke doelstelling van Formez verbreed. Zo is het noodzakelijk gebleken de ambtenaren bij de territoriale overheden ook gespecialiseerde informatie aan te bieden over de structuurfondsen en het Europese beleid.

Met dit doel is Formez in 1997 gestart met het automatiseringsproject „EuroPA”. EuroPA biedt niet alleen documentatie over de Europese Unie online aan, maar doet dienst als een echt

elektronisch platform. In deze gemeenschappelijke ruimte kunnen ambtenaren bestanden plaatsen die ze interessant achten voor anderen, deelnemen aan discussiefora, vragen stellen aan deskundigen (binnen of buiten het Formez-netwerk), software uitwisselen, en nog veel meer. Eind 2001 heeft het agentschap op EuroPA een speciale pagina geopend die is gewijd aan transnationale samenwerking.

Op deze pagina geeft Formez ambtenaren praktische raad over het hoe en waarom van een transnationaal partnerschapsproject. Daarnaast is er een woordenboek Engels-Italiaans en Italiaans-Engels met communautaire technische termen. Formez is vooral een tool voor het zoeken van internationale partners, met een tweeledige werking: Italianen die samen willen werken met een instelling in het buitenland kunnen hier een advertentie plaatsen; andersom kunnen onderdanen van andere Europese landen die contact willen leggen met lokale en regionale overheden in Italië ook met EuroPA werken.

Als aanvulling op de virtuele communicatie biedt Formez op maat gesneden ondersteuning aan mensen die een bezoek aan een andere Europese regio moeten gaan organiseren, of ervaringen met een andere regio willen uitwisselen. Zo heeft het agentschap in oktober 2002 bijgedragen aan het opzetten van een onderzoeksmis­sie in Schotland voor vijf provinciale overheden uit Midden- en Noord-Italië. Het doel van de reis was ter plaatse de werking bestuderen van de Britse arbeidsbureaus die de reputatie hebben zeer efficiënt te zijn. Naar aanleiding van dit bezoek is een soortgelijk partnerschap gepland met arbeidsbureaus in Duitsland.

In Italië organiseert Formez op diverse plaatsen in het land opleidingen voor ambtenaren over de „transnationale

samenwerking binnen de communautaire programma's". Dergelijke initiatieven zijn onder meer opgestart op Sicilië, in Bari, Livorno en de provincie Belluno.

Formez ondersteunt ook samenwerking over de grenzen van de Unie heen. Dankzij de hulp van het agentschap hebben Italiaanse publiekrechtelijke partners hun knowhow ter beschikking kunnen stellen van actoren op het gebied van plaatselijke ontwikkeling in de regio van Buenos Aires in Argentinië. Verder is er een samenwerkingsproject op landbouwgebied opgezet met Slowakije. Ook zijn er samenwerkingsprojecten gestart met Roemenië en Slovenië die hulp krijgen bij het moderniseren van hun bestuurlijk apparaat. Aan de vooravond van de uitbreiding moeten we meer dan ooit ons blikveld verruimen...

Contactadres:

Formez

Via Salaria, 229

I-00199 Rome

Tel. (39) 068 48 91

E-mail: europa@formez.it

Internet:

<http://europa.formez.it/cooperazione.html>

Ontdekking van een kandidaat-lidstaat

Malta

Een brug in de Middellandse Zee

Met zijn brugfunctie tussen Europa en de Arabische wereld beschikt Malta — ondanks het feit dat het klein is en een eiland — over stevige troeven en is het economisch rapportcijfer aan de vooravond van de toetreding goed.

Malta is het kleinste van de toetredende landen, maar het is ook het meest dichtbevolkte land van Europa met zijn 1 234 inwoners per km². Het land vormt een archipel die bestaat uit drie eilanden: Malta, Gozo en Comino. Door zijn ligging midden in de Middellandse Zee heeft Malta een rijke geschiedenis waarin het in contact is gekomen met veel culturen en beschavingen, zoals de Arabische, Fenicische en Carthaagse, om er maar een paar te noemen.

Na 150 jaar Britse overheersing wordt Malta in 1964 zelfstandig. Op 13 december 1974 is Malta officieel een republiek. De officiële talen van het land zijn Maltees en Engels.

Dankzij een aanhoudende groei in het laatste decennium heeft Malta een redelijk bloeiende economie, met een per capita inkomen dat vergelijkbaar is met dat van Portugal. Het werkloosheidspercentage ligt op het gemiddelde van de huidige lidstaten van de Europese Unie. De inflatie is laag: 2,2 % in 2002. De enige schaduwkant aan de situatie is de betrekkelijk hoge overheidsschuldquote: 60,6 % van het BBP in 2000.

Malta heeft ondanks zijn kleine formaat stevige troeven in handen. Dit zijn het toeristisch potentieel, goed geschoolde en meertalige arbeidskrachten en

geavanceerde economische sectoren in de elektronica (halfgeleiders). Er zijn echter ook zwakke punten, zoals problemen met de afvalverwerking, slechte kwaliteit van het water en een kwetsbare landbouw. Jarenlang heeft Malta, dat de op twee na grootste handelsvloot van de wereld heeft, de weinig vleiende reputatie gehad van een paradijs voor schepen onder goedkope vlag. Het land doet er thans alles aan dit negatieve beeld uit te wissen, onder meer door een herziening van het maritieme wetboek.

Het politieke leven in het land wordt bepaald door twee grote partijen, de Nationalistische partij (conservatieven) en de Arbeiderspartij. De eerste is pro-Europees en heeft een begin gemaakt met de liberalisering van het land door het wegnemen van veel invoerbelemmeringen. Toen de Arbeiderspartij in 1996 aan de macht kwam werd de aanvraag voor toetreding van Malta tot de Europese Unie ingetrokken. Deze aanvraag is opnieuw ingediend toen de Nationalistische partij de teugels twee jaar later weer overnam. Op 8 maart 2003 was Malta de eerste kandidaat-lidstaat die de toetreding in een referendum aan de bevolking heeft voorgelegd. Het resultaat — 53,65

procent „ja” — is een duidelijke overwinning voor de conservatieve eerste minister, Edward Fenech Adami.

In tegenstelling tot de landen in Midden- en Zuid-Europa heeft Malta geen beroep kunnen doen op pretoetredingsinstrumenten als Sapard (landbouw en plattelandontwikkeling) en ISPA (vervoer en milieu). Maar het eiland wordt niet vergeten, want het ontvangt van 2000 tot en met 2004 een bedrag van 38 miljoen euro via de pretoetredingsinstrumenten. Bij dit bedrag komen nog diverse steunbedragen in het kader van Meda, het instrument voor het Europees-mediterrane partnerschap.

Op dit moment is Malta druk bezig met de voorbereiding van het toekomstig beleid dat is gericht op het terugdringen van de verschillen tussen de regio's en wordt de laatste hand gelegd aan het ontwikkelingsplan voor 2003-2006.

Contactadres:

Office of the Prime minister
Auberge de Castille
Valletta CMR 02 (Malta)
Tel. (356) 21 22 52 31 (21 24 25 60)
Fax (356) 21 24 98 88
Internet: <http://www.opm.gov.mt>

Oppervlakte

316 km²

Bevolking

393 000 inwoners (2001)

Dichtheid: 1 234 inw./km² (EU-15: 118)

Economie en werkgelegenheid

Index BBP/inw. KKP (2000):

53 (EU-15: 100)

Werkloosheid (2002): 7,4 %

(EU-15: 7,6 %)

Vragen aan de heer Edward Fenech Adami, premier van de Republiek Malta

Nu de toetreding tot de Europese Unie nadert zijn alle economische indicatoren voor Malta positief, op een na, de staatsschuld. Op welke wijze kan uw regering dit probleem oplossen?

Wij zijn van plan een geleidelijke doch

gestage vermindering van de staatsschuld te realiseren. Mijn regering heeft opnieuw bevestigd zich in te zetten voor zowel een herziening van de uitgaven als een verbetering van de doelmatigheid van de belastingheffing. Wij zijn vastberaden erop toe te zien dat de sociale voorzieningen worden afgestemd op de mensen die deze werkelijk nodig hebben en ervoor te zorgen dat de belastingdruk eerlijk wordt verdeeld.

In de afgelopen jaren is gebleken dat de onevenwichtige belastingheffing kan worden omgebogen zonder de economie te schaden. Het scheppen van een voor bedrijven aantrekkelijk economisch klimaat is een speerpunt in de strategie van de regering om de onevenwichtige belastingheffing een halt tot te roepen en de verhoudingen recht te trekken. Daarom blijven wij vastberaden om de in de voorgaande jaren uitgezette koers te blijven volgen, namelijk door alle sociale partners actiever bij het besluitvormingsproces te betrekken. Deze strategische keuze van mijn regering leidt niet alleen tot een versteviging van de sociale cohesie van ons kleine land, maar zorgt ook voor een grotere geloofwaardigheid en ondersteuning van ons programma voor economische en financiële herstructurering.

Bestaan er „regionale verschillen” in een klein gebied als de eilandengroep van Malta? Zo ja, hoe denkt u deze verschillen te kunnen overbruggen? Waar liggen, meer in het algemeen, uw economische en sociale prioriteiten?

De regeringen op Malta hebben altijd gestreefd naar een evenwichtiger participatie in de sociaal-economische ontwikkeling van het land. Wij hebben met de Europese Unie samengewerkt om erop toe te zien dat de problemen op het gebied van regionale verschillen na de toetreding van Malta tot de Europese Unie doelmatiger worden aangepakt. Malta heeft een speciale faciliteit ingevolge hoofdstuk 21 van het acquis verkregen om met bijzondere prioriteit de specifieke behoeften van het eiland Gozo ter hand te nemen. Zowel de Maltese regering als de Europese Commissie zijn ervan overtuigd dat de projecten voor het eiland Gozo die op grond

van deze bijzondere prioriteit worden gefinancierd, gericht moeten zijn op een globale en systematische aanpak van de ernstigste knelpunten die de ontwikkeling van Gozo in de weg staan. In mei 2002 is een studie afgerond met het oogmerk om op objectieve wijze de grootste struikelblokken in kaart te brengen die het sociaal-economische ontwikkelingsproces van het eiland Gozo in de weg staan. De resultaten van deze studie passen binnen de „Gozo”-prioriteit van het enig programmeringsdocument (EPD). Bovendien komt Gozo in aanmerking voor andere projecten die onder alle andere prioriteiten van het EPD vallen.

De prioriteit van mijn regering is de nodige infrastructuur te verschaffen voor de ontwikkeling van de sectoren nijverheid, transport, milieu en human resources van de plaatselijke economie. Bijzondere nadruk is gelegd op de ontwikkeling van beroepsopleidingen. Deze maatregelen moeten er uiteindelijk voor zorgen dat vergelijkbare kansarme regio's de mogelijkheid krijgen om volledig aan te sluiten bij het ontwikkelingsproces dat Malta doormaakt. Ook moeten deze maatregelen ervoor zorgen dat de aanzienlijke voordelen die de toetreding tot de Europese Unie oplevert, evenwichtiger over de verschillende gebieden van Malta worden verdeeld.

Malta heeft actief deelgenomen aan Meda, het Euro-mediterrane partnerschapsprogramma. Welke voordelen heeft dit programma voor Malta opgeleverd?

Malta komt in aanmerking voor volwaardige deelname aan alle programma's en initiatieven die regionaal door Meda worden gefinancierd. Regionale initiatieven die door Meda worden ondersteund zijn onder meer projecten onder leiding van Euromed Heritage, Euromed Youth Action Programma en Euromed Information Society. Een aantal Maltese instanties heeft in de voorgaande jaren regionale Meda-fondsen voor hun projecten verkregen, en een aantal in Malta gehouden Euromed-vergaderingen wordt door Meda gefinancierd.

Van bijzonder belang zijn de tweejaarlijkse informatie- en trainingssessies voor diplomaten door de Mediterranean Academy of Diplomatic Studies en het masterprogramma mensenrechten en democratisering door de Stichting voor internationale studies op de universiteit van Malta. Inmiddels zijn dit reguliere activiteiten geworden die door het regionale Meda-programma worden gefinancierd.

In het algemeen is sprake van een verbeterde benutting van de ingevolge Meda toegekende fondsen na de decentralisatie van de werkzaamheden van de Commissie binnen het proces van Barcelona. De kans bestaat dat de toetreding van nieuwe lidstaten tot een grotere toeloop op de regionale component van het Meda-fonds leidt; hieraan moet voldoende aandacht worden besteed.

De waarde van een land wordt niet per se bepaald door de omvang ervan. Wat worden de belangrijkste bijdragen van Malta — de kleinste van de 25 lidstaten — aan de Europese Unie?

Malta's verzoek om toetreding tot de Europese Unie illustreert onze onderschrijving van de mensenrechten, democratie en rechtsorde, die wij steeds hebben versterkt en gehandhaafd, en waarop de Europese Unie is gegrondvest.

Malta heeft er altijd naar gestreefd een actieve rol te spelen in uiteenlopende internationale fora, zoals de Verenigde Naties, de Raad van Europa en het Gemenebest. Juist vanwege hun geringe omvang kunnen kleine landen dikwijls een effectievere bijdrage leveren aan de oplossing van bepaalde geschillen, waarvoor een laterale benadering nodig is, en wij zijn altijd voorstander geweest van het zoeken naar andere, alternatieve oplossingen.

In de genoemde fora hebben wij de gemeenschappelijke belangen van het Middellandse-Zeegebied steeds geprobeerd te behartigen door actieve bevordering van een beleid gericht op het behoud van vrede, stabiliteit en welvaart in de regio. Malta zet zich op bilateraal, regionaal en internationaal niveau volledig in voor stabiliteit in het Middellandse-Zeegebied. Wij zijn ervan overtuigd dat wij een bijdrage kunnen leveren aan een gevoel van gedeelde welvaart en grotere stabiliteit in het Middellandse-Zeegebied, zowel door onze eigen inspanningen als door ondersteuning van de inspanningen van de Unie. Een van de belangrijkste aspecten die Malta de EU te bieden heeft, is zijn ervaring en kennis van het Middellandse-Zeegebied.

Wij bieden de Unie onder meer een grondige kennis van een regio waarvan de stabiliteit voor Europa van cruciaal belang is. Door beide samen te brengen, zijn wij ervan overtuigd dat wij vanuit de Unie zelf een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan het uitdragen van het mediterrane beleid van de Europese Unie.

Interview gehouden in juni 2003.

Ontdekking van een regio

Zuid-Zweden

Een regio met een spilfunctie aan de Oostzee

Het is vooral doordat ze er openstaan voor samenwerking dat de regio Zuid-Zweden een van de meest ontwikkelde regio's in het noorden van Europa is geworden, met een spilfunctie voor de gehele Oostzee.

De regio met de naam „Sydsverige” (Zuid-Zweden) bestaat uit zes provincies: Skåne, Halland, Jönköping, Kronoberg, Blekinge en Kalmar. Het gebied beslaat een oppervlakte van 51 000 km² en telt 2,3 miljoen inwoners, ofwel een kwart van de Zweedse bevolking. Ook al zijn er met uitzondering van Malmö (250 000 inwoners) geen grote steden in dit gebied, toch legt Zuid-Zweden veel gewicht in de nationale schaal. Gemeten naar het bruto binnenlands product (BBP) is het de vierde regio van Zweden.

De regionale economie berust op een zeer sterke secundaire sector met ondernemingen van wereldfaam, waaronder Ericsson, IKEA en Tetra Pak. Een andere sector die het heel goed doet is het toerisme. Sinds jaar en dag trekken het natuurschoon en het culturele erfgoed veel mensen naar Zuid-Zweden. Het toerisme krijgt nu een nieuwe impuls door wat veelal wordt aangeduid als de „evenementensector” (zie het volgende artikel). Nieuwe economische activiteiten op het gebied van onderzoek (o.a. telematica, geneeskunde, milieuwetenschappen,

polymeertechnologie) hebben zich ook ontwikkeld tot nieuwe bronnen van werkgelegenheid en welvaart. Rond de drie universiteiten en zeven hogescholen in het gebied zijn technologieparken ontstaan, waarvan het eerste, „Ideon”, in 1983 in Lund werd gevestigd.

Eén van de sterke punten van de regionale actoren is hun vermogen om samen te werken in gespecialiseerde industriële netwerken en clusters. De intraregionale samenwerking is gestoeld op het model van de „triple helix”: partnerschap tussen de particuliere, de publiekrechtelijke en de academische sectoren. Een goed internationaal voorbeeld is de deelname van Zuid-Zweden aan het project „Highest ++”, een netwerk van ondersteuningsstructuren voor het bedrijfsleven in vijf Europese gebieden: de Alpes-Maritimes (Frankrijk), Helsinki (Finland), Turijn (Italië) en Berlijn (Duitsland). Zuid-Zweden heeft bovendien twee keer (in 2001 en 2002) de „Award of Excellence for Innovative Regions” ontvangen van de Europese Commissie.

Zuid-Zweden onderhoudt dankzij de strategische ligging aan de mond van

de Oostzee al sinds de Hanzetijd nauwe betrekkingen met zijn buurlanden, Estland, Letland, Litouwen, Rusland, Polen, Duitsland en Denemarken. Het Interreg-programma speelt tegenwoordig een zeer belangrijke rol in het grensoverschrijdend verkeer.

De Zweedse regering streeft actief naar de integratie van de Russische enclave Kaliningrad in het Baltische samenwerkingsgebied. Het *SydSam*, een orgaan dat aan het hoofd staat van het netwerk van de zes Zuid-Zweedse provincies, heeft in 2000 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de „oblast” (regio) Kaliningrad die uitwisselingen moet bevorderen op velerlei gebied. Hieronder vallen onder meer democratie, gezondheid en medische hulpverlening, milieu en cultuur.

Contactadres:

Sofie Gardestedt
SydSam/South Sweden European
Office
Baltic Sea House
Palmerstonlaan 26
B-1000 Brussel
Tel. (32-2) 235 26 60
Fax (32-2) 235 26 69
E-mail: sofie.gardestedt@sydsam.be

Oppervlakte

52 448 km²

Bevolking (2003)

2 313 092 inwoners

Dichtheid: 44 inw./km²

(EU-15: 118 inw./km²)

Economie en werkgelegenheid

Index BBP/inw. KKP (2000):

98 (EU-15: 100)

Werkloosheid (2001):

6,4 % (EU-15: 8,3 %)

Rock als motor van lokale ontwikkeling

De „evenementensector” vormt naar schatting een van de meest belovende bronnen van werkgelegenheid. Wat dat betreft doet Zuid-Zweden het bijzonder goed, want de wereldwijd vermaarde bands Roxette, de Cardigans en the Ark zijn alledrie uit deze regio afkomstig. Rock is een echte regionale specialiteit geworden, met behulp van de structuurfondsen.

In het kleine stadje Hultsfred (5 500 inwoners), midden in de bossen, wordt sinds 1986 het grootste rockfestival van Zweden gehouden. Zo waren er op 12, 13 en 14 juni dit jaar 40 000 toeschouwers, meer dan 100 artiesten, 1 200 journalisten, miljoenen televisiekijkers en internetters (het evenement is op internet te volgen) die meedeinden op de klanken van „Rock City Hultsfred 2003”.

Wanneer de podia zijn afgebroken, de slaapzakken zijn opgerold en de festivalbezoekers weer zijn vertrokken, geeft de kleine gemeenschap zich niet — zoals je misschien zou verwachten — weer over aan een diepe slaap. Hultsfred is een ontmoetingsplaats geworden waar geen enkele Zweedse rock- of popmuzikant aan voorbij kan gaan. Het hele jaar door beschikken zowel de meest onbeduidende groepen als de meest vermaarde musici in Hultsfred over alle benodigde infrastructuur om te repeteren, opnamen te maken en concerten te geven. Ook vinden ze er de diensten en het juiste klimaat om zich te perfectioneren en hun inspiratie te voeden.

Het succes van Zweden in de muziekwereld vertaalt zich in belangrijke inkomsten voor het land. Zo zeer zelfs dat de muziek het derde Zweedse exportproduct is geworden. Daarom heeft de Zweedse overheid besloten Hultsfred tot de hoofdstad van de muziek- en evenementensector van Zweden te maken. Dit doet zij door steun te verlenen aan de oprichting van een ondernemingscentrum in het stadje dat gespecialiseerd is op het gebied van muziek en evenementen.

Het plaatselijke lyceum biedt schoolprogramma's aan die verband houden met muziek en toneel. Sinds het najaar van 2000 worden door de hogeschool in Kalmar managementlessen gegeven die specifiek gericht zijn op deze sector. „Rock City Hultsfred” betekent veel meer dan een festival. De stad biedt de wereld van de muziek en het toneel een heel scala aan mogelijkheden. Deze zijn inmiddels ontdekt door talrijke ondernemingen die actief zijn in de muziek, telematica en film.

In totaal wordt aan het ontwikkelingsproject 3,7 miljoen euro besteed in het kader van doelstelling 2, waarvan 1 miljoen uit het EFRO, 1,6 miljoen uit Zweedse overheidsmiddelen en 1,1 miljoen uit particuliere bronnen.

Voor meer informatie over de context en het begin van het project kunt u kijken op: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/innovation/innovating/pacts/tp/list/hultsfred.html

Verschillende vormen van samenwerking

Medicon Valley Academy

Dit samenwerkingsproject, dat gedeeltelijk is gefinancierd door het programma Interreg IIA voor een bedrag van ongeveer 700 000 euro, heeft de uitwisseling mogelijk gemaakt van kennis, knowhow en middelen op medisch gebied tussen Zweden en Denemarken. www.mva.org

SEBTrans

SEBTrans is een Interreg IIC-project, waarmee beoogd wordt de toekomstige vraag naar duurzame transportdiensten tussen de regio's langs de twee zuidelijke

Oostzeekusten te evalueren. www.sebtrans.com

Culinair erfgoed

Zuid-Zweden doet mee met „Culinary Heritage Europe 2003-2005”, een Interreg IIC-samenwerkingsproject waaraan 19 regio's uit 9 landen deelnemen. Het gaat om de bevordering van de regionale ontwikkeling, door kleine producenten van kwaliteitsvoedingsmiddelen te steunen. www.culinary-heritage.com

Swebaltcop

Dit grensoverschrijdende project, dat

gerealiseerd is in het kader van artikel 10 van het EFRO, heeft geresulteerd in 70 geslaagde samenwerkingsacties tussen Baltische staten. www.swebaltcop.org

Kwaliteit van leven: „Seagull”

Het project Seagull (zeemeeuw), waaraan 6 miljoen euro is toegekend, is opgezet in het kader van de Baltische Euregio. Het is hoofdzakelijk bedoeld om een strategie en transnationaal ontwikkelingsplan op te zetten en uit te voeren voor de hele Euregio. www.eurobalt.org/english/projects/seagull/seagull.asp

Meer dan Verordening (EG) nr. 1159/2000

Betere voorlichting over de structuurfondsen

„Informereren over de structuurfondsen” wordt een prioriteit voor de beheersautoriteiten. Het is geen kwestie meer van simpele, gerichte acties. Voortaan dient er een totale communicatiestrategie te worden gehanteerd, gericht op de potentiële begunstigten en het grote publiek. Europese Verordening (EG) nr. 1159/2000 geeft een algemeen kader en nodigt iedereen uit creatief te zijn.

In 2001 verrichtte de DATAR, de Franse dienst voor ruimtelijke ordening, een onderzoek naar de verschillende regio's van Frankrijk. Zij wilden de manier waarop de regio's communiceerden over de structuurfondsen beter afbakenen. Uit het onderzoek, dat werd geanalyseerd door de Université de Paris IV (Sorbonne), bleek dat 56 % van de ondervraagde regionale besturen de communicatie die zij in de periode 1994-1999 over de structuurfondsen hadden gevoerd, als „inadequaat” beschouwden. Een grote mislukking dus...

Natuurlijk gaat het maar om een peiling, in slechts één land gehouden. Maar deze steekproef is illustratief voor een algemenere tendens. In het verleden werd informatie over de structuurfondsen door de beheersautoriteiten namelijk niet altijd als prioriteit beschouwd.

Met de huidige generatie structuurfondsen (2000-2006) heeft zich een koerswijziging voorgedaan. De Commissie heeft een nieuwe verordening ⁽¹⁾ aangenomen over door de lidstaten uit te voeren voorlichtings- en publiciteitsacties. Deze tekst werkt als een katalysator. De verordening introduceert namelijk een basisprincipe. Goed communiceren over de structuurfondsen, ook naar een groot publiek, wordt tegenwoordig beschouwd als een centrale taak, net als goed bestuur of goed financieel beheer van de programma's.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1159/2000 van de Commissie van 30 mei 2000 inzake door de lidstaten uit te voeren voorlichtings- en publiciteitsacties met betrekking tot de bijstandsverlening uit de structuurfondsen.

Een drievoudige inzet

De inzet van een goede communicatie is drievoudig. Via een algehele bekendmaking van de procedures en mogelijkheden moet er allereerst voor worden zorg gedragen dat alle potentiële begunstigten gelijke kansen krijgen.

Met het oog op de verplichtingen die een democratie met zich meebrengt, is het eveneens van belang dat er verantwoording wordt afgelegd over de besteding van het geld, dat er aan de burger wordt getoond wat er concreet met zijn belastinggeld is gebeurd.

Ten slotte is voorlichting een noodzakelijk onderdeel voor een doeltreffende bijstandsverlening. Om de ondernomen acties goed zichtbaar te maken, worden de meest sceptische sociaal-economische actoren uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van hun

regio. Hierdoor worden alle betrokken actoren veel beter gemobiliseerd en worden duurzame en diepgaande resultaten verkregen.

Een ander basisprincipe van de nieuwe verordening betreft het feit dat de beheersautoriteiten, die verantwoordelijk zijn voor de communicatie, niet afzonderlijk moeten handelen. Er moet een echte voorlichtingsketen in beweging worden gebracht. Zo is het erg nuttig dat de projecten die van de structuurfondsen profiteren meedoen met deze gezamenlijke communicatie-inspanning. Dit doen zij door bewijzen te leveren van de resultaten die dankzij het structuurbeleid behaald zijn en door de inhoudelijke boodschappen van dat beleid uit te dragen. Op deze manier worden ze „ambassadeurs” van de Europese Unie.

De verordening benadrukt een belangrijk punt. Dit is het borg staan voor de zicht-

baarheid van de gezamenlijke door de Europese Unie en de lidstaten gevoerde actie. Vaak wordt van een dergelijke actie alleen de financiële kant onthouden. Zo'n benadering is echter veel te beperkt. Het structuurbeleid van de Unie is niet slechts een herverdeling van geld. Het beschikt over eigen doelstellingen en een eigen methode. De structurele middelen worden slechts toegekend als deze passen in het kader van een Europese logica. Het is van belang dat deze logica duidelijk tot uitdrukking wordt gebracht.

Bovendien moet door middel van communicatie worden geprobeerd duidelijk te maken dat het structuurbeleid van de Unie bijdraagt tot de vrede en stabiliteit van het continent en daarmee tot de essentie van het Europese integratieproject. Dit beleid pakt de sociaal-economische verschillen tussen de burgers aan, die vaak de belangrijkste oorzaak vormen van spanningen en maatschappelijk onbehagen.

Creativiteit

Rest de vraag hoe deze boodschap kan worden overgedragen op het grote publiek en de niet-ingewijden. Eén ding is zeker. Men mag niet verzanden in wollig taalgebruik, bestuurlijk jargon, nutteloze details, propaganda enz. Voorlichting wint aan kwaliteit als zij gebaseerd is op feiten en concrete zaken, waarbij wordt uitgelegd op welke wijze de projecten die door de structuurfondsen worden ondersteund daadwerkelijk bijdragen tot de verbetering van de leefomstandigheden van eenieder.

Om een breed publiek te bereiken, wordt doorgaans gebruikgemaakt van twee instrumenten. Dit zijn publiciteit en samenwerking met journalisten. In de nieuwe verordening wordt speciaal de nadruk gelegd op de relaties met de media. De geschreven pers, radio en televisie staan rechtstreeks in contact met de burgers. Zij kennen hun behoeften en zijn goed in het omzetten van technische informatie in pakkende bewoordingen. Deze exercitie met de media is een zaak die een lange adem nodig heeft.

Communicatie is te belangrijk om aan het toeval over te laten. Er moeten heldere doelstellingen geformuleerd

worden, waarbij rekening wordt gehouden met een voorafgaande analyse van de voorgelegde problemen. Dat is de reden waarom in de verordening twee nieuwe verplichtingen zijn vastgelegd voor de beheersautoriteiten, die onmisbaar zijn voor het succes

van de voorlichtingsacties. Ten eerste dient voortaan een globaal meerjarencommunicatieplan te worden opgesteld. Ten tweede, in het verlengde daarvan, wordt de beheersautoriteiten gevraagd de initiatieven op het vlak van communicatie gedegen te evalueren.

De Commissie heeft in haar verordening minimale voorschriften vastgelegd. Zij schetst richtingen. Zij verduidelijkt prin-

cipes. Maar de verordening is geenszins een communicatiehandboek. Het doel van deze verordening is de beheersautoriteiten aan te moedigen creativiteit aan de dag te leggen. Het sop is de kool waard, want als er sprake is van publieke fondsen hebben alle partijen — overheden, projectleiders, sociaal-economische actoren, gewone burgers — baat bij een goede voorlichting.

Een paar slogans

In het kader van de voorlichting over de structuurfondsen hebben verschillende beheersautoriteiten een slogan bedacht.

Het recept voor een goede boodschap? Positieve, eenvoudige en beeldende bewoordingen; de doelgroep tot het middelpunt van de aandacht maken; de lezer direct aanspreken; het idee van een Europa dichtbij de mensen... en een flinke dosis verbeeldingskracht. Een paar voorbeelden:

„Mijn idee”
Regio Flevoland

„Personne ne reste sur la touche” (Niemand op de reservebank)
Regio Wallonië (België)

„You are now sitting on a whole load of European money”
(U zit op een heleboel Europees geld)
Tyneside (Verenigd Koninkrijk)

„L'Europe avec nous” (Europa met ons)
Regio Languedoc-Roussillon (Frankrijk)

„Your plan, your future” (Uw project, uw toekomst)
Ierland

„L'Europe de vos projets” (Het Europa van uw plannen)
Regio Centre (Frankrijk)

„Europe and Scotland, making it work together” (Europa en Schotland, samen zorgen dat het werkt)
Schotland (Verenigd Koninkrijk)

Nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch (Italië) Structuurfondsen voor een nationaal park

In het kader van de duurzame regionale ontwikkeling financieren de structuurfondsen talrijke milieuprojecten. De autonome provincie Bolzano coördineert verschillende van die projecten in het nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch.

Het nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch strekt zich over 1 350 km² uit over Trentino-Alto Adige (de autonome provincies Bolzano en Trento) en Lombardije. Ook deelt het een grens met het Zwitserse nationaal park, dat het Italiaanse park als het ware over 169 km² doortrekt in het Zwitserse kanton Graubünden. Het is een van de grootste beschermde gebieden in Europa. De leiding en coördinatie van het park zijn sinds een paar jaar toevertrouwd aan een consortium waarin comités en vertegenwoordigers van alle partijen uit het grondgebied van het park zijn ondergebracht. De belangrijkste taken van het park zijn recreatieve activiteiten, milieuvorlichting en ecologisch onderzoek, evenals de bescherming van het milieu. In dat kader voert het nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch sinds enkele jaren projecten uit om het publiek beter bewust te maken van de bescherming van flora, fauna en de natuurlijke habitat. In die richting gaan ook de projecten van doelstelling 2, Interreg en Leader+, die gecoördineerd worden door de autonome provincie Bolzano.

Het ecologisch centrum Naturatrafoi.

Habitatp

Sinds november 2002 nemen het nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch en de autonome provincie Bolzano in het kader van het netwerk van beschermde zones van de Alpenboog deel aan het project „Diversiteit van de Alpenhabitat (Habitatp)”. Negen nationale parken in Italië, Zwitserland, Oostenrijk, Frankrijk en Duitsland zijn partner bij deze Interreg IIIB-actie, onder aanvoering van het nationaal park Berchtesgaden in Beieren. In overeenstemming met de principes van de communautaire habitatrichtlijn en het milieunetwerk Natura 2000, streven zij ernaar de gegevens op

elkaar af te stemmen die verband houden met de observatie op lange termijn van bedreigde diersoorten. Infraroodluchtfoto's, die het mogelijk maken de door dieren geproduceerde warmtebronnen te lokaliseren, vormen daarbij een essentieel hulpmiddel. Habitatp houdt in dat er luchtfoto's worden genomen, geanalyseerd en geïnterpreteerd volgens een gezamenlijk rooster. Zodanig dat alle zones die onder de habitatrichtlijn moeten vallen precies in kaart kunnen worden gebracht. Alle gegevens worden vervolgens centraal opgeslagen in een meertalige gegevensbank. Voor een periode van drie jaar beschikt Habitatp over een budget van 1,5 miljoen euro. Hiervan is 700 000 euro afkomstig van een communautaire bron.

De steenarend in de Alpen

Vroeger was de steenarend in heel Midden-Europa te vinden. Omdat hij tot die soorten behoorde die rond de vorige eeuwwisseling als „schadelijke roofdieren” werden beschouwd, is er in het verleden helaas meedogenloos op gejaagd. Hierdoor was hij praktisch uitgestorven. Andere grote roofdieren in de Alpen, zoals de baardgier, de wolf en de beer ondergingen hetzelfde lot.

Nu lijkt de steenarendpopulatie stabiel te zijn, maar er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar over hun manier van leven en hun voortplantingsgedrag. In oktober 1999 hebben de deelnemers aan een bijeenkomst van het netwerk van beschermde Alpengebieden in Rauris (Oostenrijk) te kennen gegeven dat zij een gecoördineerde actie wilden opstarten om deze dierenpopulaties te observeren en te bestuderen. Daarom werd een partnerschap gevormd tussen de nationale parken van de Stelvio/Stilfserjoch, de Dolomieten (Italië) en de Hohe Tauern (Oostenrijk)

De „Habitatp”-partners

- Nationalpark Berchtesgaden (Duitsland), coördinator
- Parc national suisse (Zwitserland)
- Parco nazionale dello Stelvio (Italië)
- Parco nazionale Dolomiti bellunesi (Italië)
- Parco nazionale del Gran Paradiso (Italië)
- Parco naturale del Mont Avic (Italië)
- Provincia autonoma di Bolzano/Autonome Provinz Bozen – Südtirol (Italië)
- Nationalpark Hohe Tauern (Oostenrijk)
- Parc national de la Vanoise (Frankrijk)
- Parc national des Ecrins (Frankrijk)
- ASTERS (Frankrijk)

om hun knowhow, kennis en gegevens over de steenarend bij elkaar te brengen en hun beschermingsmaatregelen op elkaar af te stemmen. Dit netwerk, dat sinds 2002 operationeel is, houdt zich bezig met een grondgebied van 3 200 km². In het kader van het Interreg IIIA-programma Italië/Oostenrijk is er een bedrag van 400 000 euro, waarvan 200 000 afkomstig van communautaire bronnen, aan besteed.

Het centrum „Naturatrafoi”

Naast „Aquaprad” in Prad, dat gewijd is aan het thema water, en „Culturamartell” in Trattla, dat gewijd is aan het wonen in de bergen, is „Naturatrafoi” een van de drie thematische bezoekerscentra die zijn opgezet door het nationaal park van de Stelvio/Stilfserjoch. De bouw van dit centrum door de lokale

overheden van de Stelvio/Stilfserjoch in 2001 en 2002 is mogelijk gemaakt dankzij de communautaire initiatieven Leader II en Interreg II.

De infrastructuur, die in 2002 werd geopend, bevat een ontvangstcentrum voor bezoekers van het park, een grote ruimte voor congressen, seminars en trainingen, een bibliotheek en een permanente tentoonstelling van 400 m² met als thema „Leven op de grens”.

Een bijdrage in het kader van doelstelling 2 van 765 000 euro (waarvan 612 000 in gelijke delen werd bijgedragen door de autonome provincie Bolzano en de Europese Unie) heeft inmiddels geleid tot de installatie van een natuurhuis. Het ecologisch Alpen-onderzoekscentrum van het park zal ook binnenkort in het complex worden ondergebracht.

Het is de bedoeling dat Naturatrafoi door de combinatie van toerisme, onderzoek, cultuur en ecologie een structureel instrument wordt voor werkgelegenheid, diensten en intellectuele uitwisseling. Dit geldt zowel voor de lokale bevolking als voor het totale nationale park van de Stelvio/Stilfserjoch.

Contactadres:

Arnold Karbacher
Parco nazionale dello
Stelvio/Stilfserjoch
Piazza Municipio, 1
I-39020 Gorenza (BZ)
Tel. (39) 04 73 83 04 30
Fax (39) 04 73 83 05 10
E-mail: arnold.karbacher@stelviopark.it

Regions in action, a country on the move — A selection of successful projects supported by the Structural Funds in Greece

26 voorbeelden van geslaagde projecten in Griekenland.

Beschikbaar in het Grieks, Engels en Frans.

Regional revival — Successful projects financed by the Structural Funds in Austria

Bloemlezing van 21 projecten in Oostenrijk die door de EU gefinancierd zijn.

Beschikbaar in het Duits en Engels.

Partnerschap met de steden — Het communautair initiatief Urban

De „Urban-methode”, verduidelijkt aan de hand van talloze projecten.

Beschikbaar in de elf talen van de Unie.

On line

<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet/iq-net>

IQ-Net is een Europees netwerk van regionale en nationale partners die betrokken zijn bij door de structuurfondsen ondersteunde programma's in de meeste landen van de Europese Unie. Het doel van het netwerk is het beheer van de programma's van de structuurfondsen te verbeteren door middel van het uitwisselen van ervaringen. Zo heeft het netwerk een programma voor toegepast onderzoek en debatten ingesteld, gestructureerd rond tweejaarlijkse bijeenkomsten van alle partners. De site IQ-Net is in acht talen toegankelijk: Engels, Frans, Duits, Spaans, Italiaans, Deens, Fins en Zweeds.

<http://www.ploteus.net>

Het directoraat-generaal Onderwijs en cultuur heeft een nieuw internetportaal geïntroduceerd in 14 talen: „Ploteus” (Portal on Learning Opportunities Throughout Europe). De titels van de verschillende onderdelen van dit „Portaal over leermogelijkheden in heel Europa”, waar het acroniem Ploteus voor staat, geven een aardig idee van het belang van dit instrument: „Leermogelijkheden”, „Onderwijsstelsels”, „Uitwisselingen”, „Contact”, „Naar een ander land verhuizen”. Eén van de belangrijkste eigenschappen van Ploteus is dat het talrijke links geeft naar nationale onderwijssites, scholen en allerlei onderwijsinstellingen van alle niveaus.

<http://www.isc-europe.com/epoline/>

Sinds ongeveer dertig jaar beschermt het Europees Octrooibureau (European Patent Office/EPO) de uitvindingen en intellectuele-eigendomsrechten in 24 lidstaten. Het EPO, dat jaarlijks zo'n 150 000 octrooiaanvragen afhandelt, heeft in 2001 een internetsite opgezet waarmee de gegevensbank van bij het Bureau gedeponeerde octrooien on line kan worden geraadpleegd. Het betreft maar liefst drie miljoen documentatiebronnen. Bovendien kunnen uitvinders met „Epoline” hun octrooiaanvraag rechtstreeks on line indienen.

<http://www.interregnorthsea.org>

De site van het Interreg IIIB-North Sea Programme dat regio's in de zeven landen rond de Noordzee bestrijkt (Denemarken, Duitsland, Nederland, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk, Vlaams Gewest en Zweden), is in een nieuw jasje gestoken. De site biedt nu meer en betere informatie, zowel voor mensen die op alle niveaus bij het programma betrokken zijn als voor een breed publiek. Klik onder „Projects” eens op de interactieve map „Projects in your area”; hierin bevinden zich informatie en links over projecten in de afzonderlijke regio's. De site biedt voorts nuttige informatie over de „Project Cycle”, waarbij projecten worden begeleid van het eerste idee tot aan de indiening van het eindverslag.

Contactadressen

Europese Commissie, directoraat-generaal Regionaal beleid
Eenheid 01 „Informatie en communicatie”
Thierry Daman
Tervurenlaan 41, B-1040 Brussel
Fax (32-2) 296 60 03
E-mail: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_nl.htm

Commissaris Michel Barnier
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_nl.htm

Informatie over regionale steun van de Europese Unie
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

© Europese Gemeenschappen, 2003
Reproductie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

Publicatiebureau
Publications.eu.int